

Samo-organizovanje za nastavak protesta i blokada

Poslednje dve nedelje svedoci smo masovnih protesta, blokada saobraćajnih čvorova, mostova i puteva širom Srbije kao odgovor na dolazak međunarodnog rudarskog giganta Rio Tinta koji preti da uništi prirodu i celokupni ekosistem Zapadne Srbije, na izmenu zakona o eksproprijaciji po kojem će država i kapitalisti moći da otmu ljudima i najmanje parče zemlje na kojem žive, kao i na državnu usurpaciju jedinog ustavom definisanog neposredno-demokratskog instrumenta narodne volje – referendumu.

Rio Tinto, multinacionalna korporacija sa dugom istorijom bezobzirne eksploatacije i uništavanja životne sredine širom sveta planira da u dolini reke Jadar izgradi čitav kompleks za eksploataciju litijuma, veoma traženog metala zbog proizvodnje litijumskih baterija za proizvode poput Ajfon i Samsung mobilnih telefona ili Tesla električnih automobila. Posledice izgradnje pogona Rio Tinta biće masovno zagađenje životne sredine, skraćenje životnog veka stanovništva i srozavanje opšteg kvaliteta života u tom delu zemlje.

Izmenama zakona o eksproprijaciji je legalizovana otimačina zemlje od već ionako osiromašenog naroda zarad izgradnje bilo kog projekta od „javnog značaja“, što danas može da znači čak i tržni centar ili stambeno-poslovni kompleks poput famoznog „Beograda na vodi“. Suština izmena je da ljudi moraju da prihvate bilo koju cenu koju im država „ponudi“, i da ne postoji mogućnost da odluče da ne prodaju kuću u kojoj žive ili njivu koju obrađuju.

Što se tiče izmena zakona o referendumu, na ovaj način je omogućeno neometano izglasavanje bilo čega na referendumu, na koji je dovoljno da izađu samo članovi stranaka vladajuće koalicije.

Zbog čega je ovo bitno?

Važnost ove uzurpacije jeste u poništavanju jedne tekovine viševekovne borbe naroda sa naših prostora za slobodu – od oslobođenja od Osmanskog i Habzburškog carstva, preko krvave borbe radničkog pokreta za radna i socijalna prava koja danas uživamo, do oslobođenja od nacističkog okupatora i fašizma. Uz sve manjkavosti referenduma kao političke forme, u teoriji referendum je ipak stvaran instrument neposrednog iskazivanja narodne volje. Ukipanje cenzusa potpuno obezvređuje referendum, omogućavajući da bude validan bez obzira na to koliko ljudi izađe na referendum.

Samoorganizovana reakcija naroda na ovakvo sramno ukidanje referendumskog cenzusa, na jednu od najozbiljnijih pretnji po životnu sredinu u zemlji i legalizaciju otimanja domova ukoliko država to poželi pojavila se brzo i odlučno – blokadom puteva po celoj zemlji. Hiljade ljudi je izašlo na protestne skupove i blokade širom Srbije, na šta je država prve nedelje protesta odgovorila fizičkom silom, slanjem hiljada uniformisanih nasilnika na narod u Beogradu, Novom Sadu i drugim gradovima. U mnogim mestima, poput Šapca, grupe maskiranih batinaša za koje se ispostavilo da su članovi ili saradnici vladajuće Srpske napredne stranke, učestvovale su u organizovanim napadima na demonstrante. Svo nasilje policijskih i parapolicijskih grupacija nije uspelo da uguši proteste.

Foto: Iva Hadnađ

Sledeće subote, 4. decembra, širom Srbije u više od 50 gradova došlo je do masovnih blokada ključnih saobraćajnica i puteva. Ovaj put vlast se odlučila na upotrebu isključivo parapoličijskih provokatora. Na protestima nije bilo uniformisanih pripadnika policije, ali je bilo primetno prisustvo inspektora u civilu, kao i organizovanih grupa provokatora koji su u Beogradu, Novom Sadu i drugim gradovima pokušavali da isprovociraju demonstrante i izazovu nasilje. Ova taktika vlasti se pokazala neuspešnom za sada, ali to ne znači da provokacije neće postati masovnije narednih nedelja. Zbog toga je potrebno organizovano raditi na jačanju protesta i narodnom samoorganizovanju, koje će moći da adekvatno odgovori na provokacije i doprinese jačanju blokada širom zemlje.

U situaciji nepostojanja sindikalnog pokreta sposobnog da organizuje i sprovede u delo generalni štrajk (kao najviši oblik blokade države), blokada saobraćaja na nivou čitave zemlje može da proizvede efekat sličan generalnom štrajku. Nemogućnost odlaska radnika na posao, te nemogućnost transporta robe, blokira čitavu nacionalnu ekonomiju. Šteta

koja se tim putem nanosi vlasnicima kapitala, što domaćim, što stranim, ogromna je i zahteva hitno smirivanje situacije. Ovde se vlada, kao eksponent krupnog kapitala, stavlja u poziciju izbora između činjenja ustupaka narodu i gušenja narodnog otpora. Što je kapital koji zastupa država krupniji, to je mogućnost izbora i samostalnih poteza države manja. U skladu sa tim, za očekivati je da ova, kao i bilo koja druga vlada, neće odustati od primene donetih zakona o referendumu i eksproprijaciji, jer je primena tih zakona u direktnom interesu najvećih globalnih korporacija, te Evropske unije sa njenim projektom proizvodnje električnih automobila, kao i najbogatijeg svetskog kapitaliste čija firma za te automobile proizvodi baterije od litijuma, koji korporacija Rio Tinto želi da eksplorati u našoj zemlji. Opravdan narodni otpor izazvao je reakciju države u vidu policije i batinaša, koji pendrecima, motkama i čekićima napadaju radnike koji su se odazvali pozivu na blokadu puteva širom zemlje.

Pitanje koje se nameće jeste – šta dalje?

Kombinacija protestnih šetnji po prestonici, sa blokadom gradova i magistralnih i autoputeva, predstavlja ozbiljnu narodnu silu koja traži da bude usmerena. Mogućnosti su široke – od instrumentalizacije protesta od strane opozicije koju čine pripadnici poličke mafije koja je uništila zemlju 2000-ih i novopečeni politikanti, preko izrastanja političkog pokreta koji bi se naivno uključio u političku trku sa najbogatijim ljudima sveta, do preuzimanja vođstva od strane ekstremno desnih ili čak fašističkih, parapolicijskih grupa.

Međutim, mi smatramo da ne treba isključiti opciju pravilnog artikulisanja klasnog odgovora na ovu nacionalno-kriznu situaciju. Da bi do takve artikulacije moglo doći, mora postojati organizaciona struktura ovog narodnog pokreta, koji raste iz dana u dan. Organizaciona struktura koja želi da obuhvati koordinaciju akcija na strateškim lokacijama širom zemlje u cilju blokade saobraćaja na teritoriji čitave Srbije,

mora biti dovoljno otvorena da primi najborbenije i najpredanije elemente među demonstrantima, ali i biti jasno klasno artikulisana i u javnosti profilisana.

Borbenost naroda je potrebno organski artikulisati, kroz direktno-demokratske organizacione strukture kao što su narodni zborovi i protestni odbori, bez ulickanih vođa i politikanata koji se nameću kao nekakvi budući političari. Narodna borbenost se ne sme skrivati iza politički korektnih fraza i marketinških trikova. Ona se mora sprovoditi jasno i odlučno, bez straha od reakcije države ili paradržavnih formacija. Kako je strah glavna ljudska kočnica, koja čoveka drži u položaju roba, ona se mora slomiti, a to je moguće jedino ukoliko postoji jasna spremnost na društveni konflikt. Rečju, narod će se ili suprotstaviti ili biti potučen, jer država i kapital neće štedeti sile u borbi za svoje interesе.

Klasna solidarnost poziva narod da preuzme iniciativu, da se organizuje samostalno i zajedno, da ne veruje lažima političara i karijerista koji će pokušati da otupe oštricu narodnog gneva ili je preusmere na ostvarivanje svojih ličnih političkih ambicija.

Pozivamo sve radnike, studente, srednjoškolce, penzionere i ostale ljude spremne da se aktivno uključe u organizovanje i borbu da nam se jave radi koordinacije klasnog odgovora na ovaj brutalni državni napad.

[Klasna solidarnost](#)